



## Iran Data Portal

Speaker or Agency: Ayatollah Montazeri  
Title: Fatwa on the Legitimacy of State  
Language: Persian  
Western Date: 30 August 2009  
Persian Date: 8 Shahrivar 1388  
Source: <http://www.mowjcamp.com/article/id/24258>

---

فتوای صریح آیت‌اله العظمی منتظری

ولی فقیه، بدون انتخاب آزاد مردم، مشروعیت ندارد

آیت‌الله العظمی حسینعلی منتظری، از مراجع تقلید شیعیان، در پاسخ به یک استفتاء درباره‌ی نقش رضایت اکثریت ملت در جواز تصرف در حکومت، تصریح کرد که مشروعیت ولایت و حاکمیت غیر معصومین (ع) با انتخاب صحیح و آزاد مردم محقق می‌شود و بدون آن، نه مشروعیت دارد و نه مقبولیت. ایشان در بخش دیگری از این فتوای صریح خود، خاطر نشان کرد که در تاریخ ثبت نشده که امامان شیعه برای گرفتن قدرت و حاکمیت متوسل به زور و سلاح شده باشند.

«موج سبز آزادی» متن کامل سؤال مطرح شده از آیت‌الله العظمی منتظری و تصویر پاسخ این مرجع تقلید را که به مهر شخصی ایشان ممهور شده است، در ادامه منتشر می‌کند:

متن استفتاء از آیت‌الله العظمی منتظری

بسمه تعالی

با سلام خدمت مرجع گرانقدر جناب آقای منتظری

از آن جا که وقایع اخیر منشاء بحث‌های تازه‌ای در مورد مبانی «نظریه‌ی حکومتی اسلام» شده است، و با توجه به این نکته که بحث‌های مطرح شده خواه‌ناخواه واجد مخاطبین پرشماری در میان نسل حاضر و حتی نسل‌های بعدی است، لازم به نظر می‌رسد تا با بیان هر چه بی‌ابهام‌تر و بی‌واسطه‌تر نظرات مراجع بزرگوار، اولاً بستر مناسب برای ابلاغ احکام واقعی اسلام در این موضوع فراهم شود، ثانیاً زمینه‌ی بهره‌برداری‌های مغرضانه را،

که متأسفانه اغلب با خلط مباحث و استفاده از اصطلاحات فنی دور از دسترس عامه انجام می‌شود، به حداقل رساند.

مورد سوال در موضوع «میزان نقش رضایت اکثریت در جواز برای تصرف در حکومت» از منظر احکام اسلام است. به طور مشخص، اگر در زمان یکی از امامان معصوم گذشته، که بدون شک از جانب خدا واجد ولایت بر روی زمین بوده‌اند، شرایطی پیش می‌آمد که معصوم (ع) به لحاظ قوای قهریه و نظامی امکان تصرف در حکومت را به رغم رضایت اکثریت داشت، بر اساس شناخت ما از سیره و روش آن بزرگواران، آیا ایشان با تکیه بر قوای ذکرشده خود را مجاز به تصرف معرفی می‌کردند؟  
با تشکر و احترام.

تصویر پاسخ آیت‌الله العظمی منتظری